

Het heiligenboek

Heiligen aan het woord (23). Thomas More *Tom Zwaenepoel*

Thomas More wordt in 1478 geboren in een Londens burgergezin. Als zoon van een rechter studeert hij rechten in Oxford. Lange tijd denkt hij aan een kloosterleven, maar uiteindelijk kiest hij voor het huwelijk. Samen met zijn vrouw en vier kinderen leidt hij een gelukkig familiebestaan. Onder koning Hendrik VII wordt hij lid van het Engelse Lagerhuis (1504). Hij verblijft als gezant van koning Hendrik VIII onder meer in Vlaanderen (1515) en wordt in 1529 door hem benoemd tot *Lord Chancellor*. In die functie is Thomas More de eerste vertrouweling van de koning, die hij bij de uitvoering van zijn politiek ten volle steunt.

Wanneer paus Clemens VII weigert Hendriks echtscheiding goed te keuren, laat de vorst zich van de rooms-katholieke Kerk scheiden en stelt hij zichzelf als hoofd van de *Church of England* boven de paus (1534). Thomas More, die in 1532 ontslag genomen heeft, wordt wegens hoogverraad gearresteerd omdat hij de eed op de nieuwe grondwet (*Act of Supremacy*) niet wil erkennen. Na bijna anderhalf jaar gevangenis in de Tower in Londen wordt hij op het schavot onthoofd (1535).

Thomas More is een vooraanstaand politicus in Engeland en Europa, en een wijze humanist.

Zijn gezicht straalt een liefdevolle vreugde uit. In menselijke contacten is er niets waar hij geen vreugde uit put, zelfs al gaat het om de meest ernstige aangelegenheden. Hij wil liever vrolijk schertsen dan zich waardig en ernstig gedragen. Zijn intensieve openbare leven wordt gekenmerkt door eenvoudige deemoed en het besef dat elk succes vergankelijk is. Van eretels en rijkdom heeft hij een grote afkeer: „Aanzien, eer en roem zijn niets anders dan een ademtocht uit de mond van een ander mens, even snel voorbij als uitgesproken” (*Dialogue III*, 9). „Hoogmoed is naar mijn mening een kwaad dat zich zo moeilijk laat uitroeien, dat men zo vroeg mogelijk met zijn bestrijding begint” (*Brief aan huisleraar William Gonell*, 22 mei 1518).

Met zijn openbare functies wil Thomas More koning en land dienen. Trouw aan zijn principes streeft hij hierbij naar rechtvaardigheid. Hij verdedigt de belangen van de arme en zwakke burgers. „Laten we eens aannemen dat ik een reizende gezelschap heb. Zou hij in mijn huis ziek worden en geen geld hebben, dan zou ik mij verplicht voelen om hem bij ons te houden. Dan ging ik liever zelf bedelen om hem te helpen dan hem, wanneer hij in

levensgevaar zou zijn, aan de deur te zetten, ongeacht welk verlies zijn verblijf voor mij zou betekenen” (*Dialogue II*, 23). Zijn directe omgeving leert hem het volgende: „Raad en hulp worden niet meer aangenomen, zodra men door een tactloos optreden iemands ergernis prikkelt” (*Dialogue II*, 17).

Thomas More is de martelaar van het morele geweten, de eigen overtuiging en de vrijheid. Hij verdedigt de rechten en de waardigheid van het geweten, dat mensenwaarde en vrijheid garandeert en het individu als ‘subject’ beschouwt. „Zo weinig ik mij in het geweten van een andere meng, zo zeker ben ik dat mijn geweten slechts aan mij toebehoort”, schrijft hij in de Tower aan zijn dochter Margaret (1534). De rechtschapen staatsman laat zich niet intimideren door de druk ‘van hogerhand’.

Thomas More’s brieven uit de gevangenis tonen hoe hij zijn martelaarschap vol vreugde tegemoetziet en van verlangen brandt om God te zien. Sterven is voor hem een groot geluk. Tijdens zijn proces verdedigt hij in een emotionele rede de onverbreekelijkheid van het huwelijk, de vrijheid van de Kerk tegenover de Staat en het respect voor het erfgoed van het recht dat georiënteerd is naar christelijke waarden. Tussen zijn

veroordeling en zijn dood bidt hij. In de Tower verheugt hij zich over de brieven van zijn dochter Margaret, haar liefde en teder medeleven dat zich niet laat ‘knechten’ door burgerlijke conventie. Hij roept haar op om „blijmoedig te leven” (april/mei 1534) en schrijft op de dag voor zijn terechtstelling: „Wees welgemoed, mijn lieve kind, en bid voor mij. Ook ik zal voor jou en al je vrienden bidden, dat wij elkaar na verloop van tijd in vreugde in de hemel weerzien” (Brief van 5 juli 1535).

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, 345 blz., 19,95 euro, ISBN 978 90 209 8041 7.

Omroep

2 december, 9 uur, Braambos via VRT één (herhaling omstreeks 23.30 uur via Canvas). Opnieuw slechts één reportage in de Braambosaflevering van vandaag: *Christenen zijn in deze tijd*. Inspelend op de gelijknamige brief van de Belgische bisschoppen peilt Braambos bij zes mensen welke accenten voor hen belangrijk zijn in hun gelovige bestaan. Het resultaat is een opmerkelijk palet van elementen waaraan christenen te herkennen zijn: dankbaarheid, vergeving, niet leven vanuit macht, soberheid, solidariteit, de band zijn tussen God en de naaste. Zes verschillende getuigenissen, maar bij alle zes is het even opmerkelijk hoe de Bijbel, die op de tocht werd meegenomen, bij ieder de gemeenschappelijke inspiratiebron blijkt. Ieders getuigenis is trouwens gebaseerd op een persoonlijke en dierbare Bijbeltekst.

De vrome kudde

Volkswijsheid Ingezonden door Carina Brantegem

Ik word wakker, ik strek de armen, beweeg mijn knieën, draai mijn hoofd van links naar rechts en alles maakt hetzelfde geluid: KRRRRAAAKKK!

Besluit: Ik ben niet oud, ik ben knapperig.

Kinderwijsheid Ingezonden door Maria Van de Velde

Vraagt een meisje van zes aan een jongetje van vier:

– Weet jij wat een geraamte is?

Antwoordt de kleine:

– Ja, dat zijn de botten als de mens er af is.

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? **KERK & leven · Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

raam-scherm gevaarte		noodsein rivier in Gent		tralie		vijand-schap		bos		koppel
	1					helden-dicht rijp				
uitstel								voor-zetsel terug-keer		2
jonk-vrouw	zuig-buisje		metaal melkklier						eigen-waarde	
					3	telwoord trekdiër				
heilwens		doelpunt		inwendig orgaan zelfkant					5	slot-woord
		6			zuilen-gang landtong					
schaak-stuk						deel v.d. Bijbel			vrijdag	
bevesti-ging zuivel-product			plaats in Zwitser-land		4					
	7			zee-vogel						8

Ontdek meer en andere puzzels in onze puzzelboeken en -tijdschriften.

DE PUZZELAAR

© De Puzzelaar

Oplossing van de puzzel van vorige week: BAKELIET

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---